

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले पाउने सुविधासम्बन्धी कानूनमा संशोधन र एकीकरण
गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: नेपालको संविधानबमोजिम स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले पाउने सुविधा सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

कर्णाली प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधासम्बन्धी ऐन, २०७७" रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१५ को उपधारा (१) बमोजिमको गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ।

(ख) "उपप्रमुख" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१६ को उपधारा (२) बमोजिमको नगर कार्यपालिकाको उपप्रमुख सम्झनुपर्छ।

(ग) "उपाध्यक्ष" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१५ को उपधारा (२) बमोजिमको गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ।

(घ) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँ कार्यपालिका वा नगरकार्यपालिका सम्झनुपर्छ।

(ङ) "कार्यपालिका सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१५ को उपधारा (४) तथा धारा २१६ को उपधारा (४) बमोजिमको कार्यपालिकाको सदस्य सम्झनुपर्छ।

(च) "पदाधिकारी" भन्नाले अध्यक्ष, प्रमुख, समन्वय समिति प्रमुख, उपाध्यक्ष, उपप्रमुख वा समन्वय समिति उपप्रमुख तथा वडा अध्यक्ष सम्झनुपर्छ।

(छ) "प्रमुख" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१६ को उपधारा (१) बमोजिमको नगरकार्यपालिकाको प्रमुख सम्झनुपर्छ।

(ज) "वडा" भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा सम्झनुपर्छ।

(झ) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१५ को उपधारा (२) तथा धारा २१६ को उपधारा (२) बमोजिमको वडा अध्यक्ष सम्झनुपर्छ।

(ञ) "सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२२ को उपधारा (२) तथा धारा २२३ को उपधारा (२) बमोजिमको सदस्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले नेपालको संविधानको धारा २२० को उपधारा (३) बमोजिमको जिल्ला समन्वय समितिको सदस्यसमेतलाई सम्झनुपर्छ।

(ट) "समन्वय समितिको प्रमुख" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२० को उपधारा (३) बमोजिमको जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख सम्झनुपर्छ।

(ठ) "समन्वय समितिको उपप्रमुख" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२० को उपधारा (३) बमोजिमको जिल्ला समन्वय समितिको उपप्रमुख सम्झनुपर्छ।

- (ड) "सभा" भन्नाले गाउँ पालिकाको हकमा गाउँसभा, नगरपालिकाको हकमा नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिको हकमा जिल्ला सभा सम्झनुपर्छ।
- (ढ) "सभाका सदस्य" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२२ र धारा २२३ बमोजिमको गाउँसभा वा नगरसभाका सदस्य सम्झनुपर्छ।
- (ण) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिका वा जिल्ला सभा सम्झनुपर्छ।
३. **सुविधा:** (१) पदाधिकारी र सदस्यले आफू निर्वाचित भई काम कारबाही शुरू गरेको मितिदेखि अनुसूची-१ र २ मा उल्लेख भएबमोजिमको रकममा नबढ्ने गरी स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोतसमेतका आधारमा सुविधा पाउनेछन्।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि कायम रहेको "कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधासम्बन्धी ऐन, २०७५" बमोजिमको सुविधा नपाएका पदाधिकारी वा सदस्यले सो सुविधा नपाएको मिति देखिमात्र यस ऐनबमोजिमको सुविधा पाउनेछन्।
- (३) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि चरम आर्थिक विश्रृंखलता वा प्राकृतिक विपद वा महामारीको कारणले गम्भीर सङ्कट उत्पन्न भई सङ्कटकाल घोषणा भएको अवस्थामा यो व्यवस्था लागु हुनेछैन।
४. **सुविधा कम हुने गरी निर्णय गर्न सक्ने:** यस ऐनको दफा ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐनले पदाधिकारी वा सदस्यका लागि निर्धारण गरेको सुविधा सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोत तथा क्षमताका आधारमा कम हुने गरी सम्बन्धित सभाले निर्णय गर्न सक्नेछ।
५. **सञ्चार, पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट सुविधा:** (१) स्थानीय तहले पदाधिकारीलाई स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोतसमेतको आधारमा अनुसूची-१ मा उल्लेख भएबमोजिमको रकममा नबढ्ने गरी पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट सुविधाबापतको रकम दिनेछ।
- (२) पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई अनुसूची-१ बमोजिमको टेलिफोन तथा सञ्चार सुविधा उपलब्ध गराइनेछ।
६. **अतिथि सत्कार सुविधा:** पदाधिकारीले अनुसूची-१ बमोजिमको रकम अतिथि सत्कार सुविधाबापत पाउनेछन्।
७. **अनुगमन खर्च:** पदाधिकारीलाई आफ्नो क्षेत्रभित्र विकास आयोजना र कार्यक्रमको अनुगमनका लागि अनुसूची-१ मा तोकिएबमोजिमको अनुगमन खर्च उपलब्ध हुनेछ।
८. **खानेपानी, बिजुली तथा सरसफाइ खर्च:** पदाधिकारीले अनुसूची-१ बमोजिमको रकम खानेपानी तथा सरसफाइ र विद्युत् तथा ऊर्जा खर्चबापत पाउनेछन्।
९. **सवारी तथा यातायात सुविधा:** (१) समन्वय समितिको प्रमुख, नगरपालिकाको प्रमुख र अध्यक्षलाई सम्बन्धित स्थानीय तहले हलुका सवारी साधन र त्यस्तो सवारी साधनलाई अनुसूची-१ बमोजिमको इन्धन उपलब्ध गराउनेछ।

(२) समन्वय समितिको उपप्रमुख, नगरपालिकाको उपप्रमुख र उपाध्यक्षलाई सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक आय र राजस्व अवस्था एवं कार्यबोझसमेतलाई दृष्टिगत गरी सम्बन्धित सभाको निर्णयबमोजिम हलुका सवारी साधन र त्यस्तो सवारी साधनलाई अनुसूची-१ बमोजिमको इन्धन उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(३) वडा अध्यक्षलाई सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक आय र राजस्व अवस्था एवं कार्यबोझसमेतलाई दृष्टिगत गरी सम्बन्धित सभाको निर्णयबमोजिम अधिकतम एकसय पचास सी. सी. क्षमताको मोटरसाइकल र त्यस्तो मोटरसाइकललाई अनुसूची-१ बमोजिमको इन्धन उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

(४) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिमको सवारी साधन उपलब्ध नभएको अवस्थामा त्यस्तो पदाधिकारीले अनुसूची-२ बमोजिमको यातायात खर्च पाउनेछन्।

(५) उपदफा (१), (२) र (३) बमोजिम सवारी साधन उपलब्ध गराएकोमा यस दफाबमोजिमको अन्य यातायात सुविधा उपलब्ध गराइने छैन।

१०. **चाडपर्व खर्च:** पदाधिकारी तथा सदस्यले अनुसूची-२ बमोजिम वर्षको एक पटक चाडपर्व खर्च पाउनेछन्।

११. **बैठक भत्ता:** (१) पदाधिकारी तथा सदस्यले सभा वा कार्यपालिका वा वडा समिति वा न्यायिक समितिलगायत स्थानीय तहको अन्य कुनै समिति वा उपसमितिको बैठकमा भाग लिएको प्रत्येक दिनको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको रकम बैठक भत्ताबापत पाउनेछन्।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "न्यायिक समिति" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१७ बमोजिमको न्यायिक समिति सम्झनुपर्छ।

(२) उपदफा (१) मा अनुसूचिकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक महिनामा तीनवटा भन्दा बढी बैठकको भत्ता लिन पाइनेछैन।

तर, गाउँ तथा नगरपालिकाका न्यायिक समितिको हकमा त्यस्ता समितिका सदस्यहरूले प्रतिमहिना बढीमा दुईवटा बैठकको लागि प्रतिबैठक पाँचसय रूपैयाँका दरले इजलास भत्ता पाउने छन्। त्यसैगरी विधायन समिति, लेखा समिति र सुशासन समितिका सदस्यले बढीमा वार्षिक बाह्रवटा बैठकको लागि प्रतिबैठक पाँचसय रूपैयाँका दरले समिति भत्ता पाउनेछन्।

१२. **दैनिक तथा भ्रमण भत्ता:** (१) पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित कामको सिलसिलामा नेपालभित्र वा नेपालबाहिर भ्रमण गर्नुपर्दा स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोतसमेतको आधारमा अनुसूची-२ बमोजिमको दरमा नबढ्ने गरी दैनिक भ्रमण भत्ता पाउनेछन्।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेशका हुम्ला, मुगु र डोल्पा जिल्लामा भ्रमण गर्नुपर्दा अनुसूचीमा उल्लिखित दैनिक भत्ताको दरमा आवश्यकताअनुसार प्रदेश सरकारको निर्णयबाट बढीमा बीस प्रतिशतसम्म रकम थप हुन सक्नेछ।

स्पष्टीकरण: विदेश भ्रमण गर्दा भारतको चेन्नाई, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकाता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाउँबाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा

अनुसूचीमा उल्लेखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र पाउनेछन्। अन्य मुलुकको हकमा अनुसूचीमा उल्लेखित दररेटअनुसार नै हुनेछ।

(३) विदेश भ्रमण गर्दा भ्रमण गर्ने मुलुकको सरकार वा कुनै संस्थाबाट आमन्त्रण भइ दैनिक तथा भ्रमण भत्ताबापतको रकमसमेत उपलब्ध गराएको अवस्थामा यस दफाबमोजिमको दैनिक तथा भ्रमण भत्ताबापतको रकम उपलब्ध हुने छैन।

(४) उपदफा (१) बमोजिम भ्रमण गर्दा लाग्ने यातायात खर्चबापत टिकट वा बिलबमोजिमको रकम भुक्तानी पाउनेछन्।

(५) सदस्यहरूले उपदफा (१) बमोजिम भ्रमण गर्दा भ्रमण अवधिको लागि अनुसूची-२ मा उल्लेख भएबमोजिमको रकम बराबर दुर्घटना बीमा गर्दा लाग्ने बीमा शुल्क बापत बिलबमोजिमको रकम पाउनेछन्।

१३. **भत्ता तथा सुविधाबापतको रकम भुक्तानी:** (१) पदाधिकारी वा सदस्यले यस ऐनबमोजिम पाउने सुविधा, भत्ता तथा अन्य सुविधाबापतको रकम सम्बन्धित सभाको सचिवालय वा गाउँकार्यपालिका, नगरकार्यपालिका वा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले सम्बन्धित पदाधिकारी वा सदस्यको बैंक खाता खोली सोमार्फत भुक्तानी गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पदाधिकारी वा सदस्यको बैंकमा खाता खोल्न नसक्ने अवस्था भएमा निजले पाउने भत्ता वा अन्य सुविधाबापतको त्यस्तो रकम सम्बन्धित सभाको सचिवालय वा गाउँकार्यपालिका, नगरकार्यपालिका वा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयबाट उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

१४. **भत्ता नपाउने:** यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै पदाधिकारी वा सदस्य वा सभाका सदस्य आफ्नो पदबाट निलम्बित भएमा त्यस्तो निलम्बित अवधिभर र फौजदारी अभियोगमा अदालतको आदेशबमोजिम थुना, कैद वा धरौटीमा रहेमा त्यसरी थुना, कैद वा धरौटीमा रहेको अवधिभरको लागि निजले यस ऐनबमोजिम पाउने कुनै किसिमको सुविधा वा भत्ता पाउने छैन।

तर त्यस्तो अभियोग प्रमाणित नभई अदालतबाट सफाइ पाएमा निजले यस ऐनबमोजिमको सुविधा पाउनेछ।

१५. **पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा नपाउने:** (१) पदाधिकारी तथा सदस्यले पारिश्रमिक बापत कुनै रकम पाउने छैनन्।

(२) पदाधिकारी तथा सदस्यले यस ऐनले निर्धारण गरेको सुविधाबाहेक अन्य सुविधा पाउने छैनन्।

१६. **सुविधाको दुरुपयोग गर्न नहुने:** यस ऐनका विभिन्न दफाहरूमा उल्लेख भएका सुविधाहरू सम्बन्धित पदाधिकारी तथा सदस्य स्वयम्ले मात्र उपयोग गर्न पाउनेछन्। सम्बन्धित पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले सुविधाको दुरुपयोग गरेमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाही हुनेछ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि सुविधाको दुरुपयोग भन्नाले यस ऐनमा तोकिएभन्दा बढी सुविधा लिने, अन्य व्यक्तिलाई सुविधा दिलाइदिने, योग्यता नपुगेको

व्यक्तिलाई नियुक्ति दिने, गलत व्यक्ति वा कागजात खडा गरी सुविधा लिने र सरकारी धनमालको हानि नोक्सानी पुऱ्याउने लगायतका कार्यलाई बुझाउनेछ।

१७. सार्वजनिक गर्नुपर्ने: पदाधिकारी तथा सदस्यले यस ऐनबमोजिम प्राप्त गरेका सुविधाहरूको विवरण प्रत्येक तीन महिनामा सम्बन्धित स्थानीय तहले सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ।

१८. खारेजी र बचाउ: (१) "कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधासम्बन्धी ऐन, २०७५" खारेज गरिएको छ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको ऐन खारेज हुनुअघि सो ऐनबमोजिम भएको काम कारबाही यसै ऐनबमोजिम भएको मानिनेछ।

अनुसूची-१

(दफा ५ को उपदफा (१) र (२), दफा ६, ७, ८ र दफा ९ को उपदफा (१), (२) र (३) सँग सम्बन्धित)

मासिक रूपमा पाउने सुविधाको विवरण

क्र. सं.	निकाय	पदाधिकारी/सदस्य	पत्रपत्रिका /इन्टरनेट	टेलिफोन संचार	अतिथि सत्कार	अनुगमन खर्च	खानेपानी तथा सरसफाई	विद्युत् तथा ऊर्जा खर्च	सवारी इन्धन	कैफियत
१	जि.स.स.	प्रमुख	३०००	३०००	५०००	२००००	५०००	४०००	१०० लि. डिजेल	
२		उपप्रमुख	३०००	३०००	४०००	१८०००	४०००	३०००	९० लि. डिजेल	
३		सदस्य	१५००	१५००	१५००	६०००	१५००	५००	-	
४	नगरपालिका	प्रमुख	३०००	३०००	५०००	१८०००	५०००	४०००	८० लि. डिजेल	
५		उपप्रमुख	३०००	३०००	५०००	१४०००	४०००	३०००	७० लि.	
६		वडा अध्यक्ष	३०००	३०००	५०००	८०००	२०००	१०००	२५ लि. पेट्रोल	
७		कार्यपालिका सदस्य	१५००	१५००	१५००	५०००	१५००	५००	-	
८		सभाका सदस्य	१०००	१०००	१०००	२५००	५००	५००	-	
९	गाउँपालिका	अध्यक्ष	३०००	३०००	५०००	१५०००	४०००	३०००	७० लि.	
१०		उपाध्यक्ष	३०००	३०००	४०००	१२०००	३०००	३०००	६० लि.	
११		वडा अध्यक्ष	३०००	३०००	४०००	८०००	१०००	१०००	१५ लि. पेट्रोल	
१२		कार्यपालिका सदस्य	१०००	१०००	१०००	५५००	१०००	१०००	-	
१३		सभाका सदस्य	५००	१०००	१०००	२०००	५००	५००	-	

ट्रस्टव्यः-

(१) सवारी साधन प्रयोग गर्ने पदाधिकारीको हकमा मात्र सवारी साधनको अभिलेख राखी इन्धन सुविधा उपलब्ध हुनेछ।

अनुसूची-२

(दफा ९ को उपदफा (४) र (६), दफा १०, ११ को उपदफा (१) र दफा १२ को उपदफा (१), (३) र (४) सँग सम्बन्धित)

अन्य सुविधाको विवरण

क्र.सं.	निकाय	पदाधिकारी/ सदस्य	यातायात खर्च (मासिक)	चाडपर्व खर्च	बैठक भत्ता	दैनिक भ्रमण भत्ता	विदेश भ्रमणको दैनिक भ्रमण भत्ता	यात्रा विमा	कैफियत
१	जि.स.स.	प्रमुख	१२०००	१५०००	१५००	२०००	१५० अमेरिकी डलर	१० लाख	
२		उपप्रमुख	१२०००	१५०००	१५००	१८००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
३		सदस्य	०	१५०००	१५००	१६००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
४	नगरपालिका	प्रमुख	१२०००	१५०००	१५००	२०००	१५० अमेरिकी डलर	१० लाख	
५		उपप्रमुख	१२०००	१५०००	१५००	१८००	१४० अमेरिकी डलर	१० लाख	
६		वडा अध्यक्ष	०	१५०००	१५००	१६००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
७		कार्यपालिका सदस्य	०	१५०००	१५००	१६००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
८		सभाका सदस्य	०	१५०००	१५००	१६००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
९	गाउँपालिका	अध्यक्ष	१२०००	१५०००	१५००	१८००	१५० अमेरिकी डलर	१० लाख	
१०		उपाध्यक्ष	१२०००	१५०००	१५००	१६००	१४० अमेरिकी डलर	१० लाख	
११		वडा अध्यक्ष	०	१५०००	१५००	१५००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
१२		कार्यपालिका सदस्य	०	१५०००	१५००	१५००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	
१३		सभाका सदस्य	०	१५०००	१५००	१५००	१२५ अमेरिकी डलर	१० लाख	

ट्रस्टव्यः-

- (१) सरकारी सवारी साधन प्रयोग गर्ने जि.स.स. प्रमुख, उपप्रमुख, नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख र गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्षको हकमा यातायात खर्चबापतको मासिक रु. १२,०००।- उपलब्ध हुने छैन
- (२) नेपाल सरकारको स्वीकृति विना वैदेशिक भ्रमण गर्ने पदाधिकारीको हकमा यस अनुसूची बमोजिमको विदेश भ्रमणबापतको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध हुने छैन।
- (३) सरकारी कामकाजको लागि जिल्ला बाहिर भ्रमण गरेको अवस्थामा मात्र यस अनुसूचीबमोजिमको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध हुनेछ।
- (४) ट्रस्टव्यको क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिम भ्रमण गर्ने पदाधिकारीले भ्रमण प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नुपर्नेछ।

कर्णाली प्रदेश सभाको सम्वत् २०७७ साल असार २७ गते बसेको बैठकद्वारा पारित यो विधेयक नेपालको संविधानको धारा २०१ (१) बमोजिम प्रमाणित गर्दछु ।

राज बहादुर शाही

सभामुख

कर्णाली प्रदेश